

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Національної академії

керівних кадрів культури і мистецтв

кандидат мистецтвознавства, професор

Валерій МАРЧЕНКО

20 25 року

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Падалко Вікторії Олегівни**
на тему «Музична інтерпретація поетичних текстів українських класиків у
творчості естрадних виконавців кінця ХХ – початку ХХІ століття»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 02 Культура і мистецтво
за спеціальністю 025 Музичне мистецтво

Публічна презентація проведена на кафедрі музичного мистецтва
31 березня 2025 року, протокол №13

Актуальність теми дослідження. Провідна риса творів видатних українських поетів, внутрішня музичність, продовжує і сьогодні спонукати композиторів та виконавців створювати нові музичні інтерпретації поетичних текстів. Ця риса дозволяє поетам здобути музичне втілення у цілому розмаїтті жанрів і стилів. Музичні інтерпретації віршів Лесі Українки, Івана Франка, Тараса Шевченка та інших класиків стали новаторським напрямком в естрадному мистецтві наприкінці 80-х–90-х рр. ХХ ст., проте досі не були предметом самостійного дослідження.

Крізь означену музичну інтерпретацію ми можемо простежити не лише внутрішні зміни у творчому світогляді митців, а й відображення зовнішніх викликів, із якими стикається вся країна. Стрімке зростання кількості музичних втілень поетичної спадщини класиків відбувається на тлі історичних подій кінця ХХ – початку ХХІ століття, коли їх ідеї стають опорою, джерелом сили і натхнення. Відповідні композиції реалізують своєрідний діалог поколінь, завдяки якому відбувається відновлення генетичних зв'язків сучасного мистецтва із мистецтвом минулих епох, реконструкція традиції та її адаптація до сьогодення. Естрадні виконавці актуалізують як відомі, так і вимушено забуті поетичні твори, здійснюючи різноманітні втілення міжвидового художнього перекладу.

Після початку повномасштабного вторгнення у 2022 році, музичні інтерпретації поезії класиків у естрадному мистецтві змогли охопити найширшу, масову аудиторію. Дослідження музичних втілень поетичної

спадщини класиків у творчості естрадних виконавців не тільки допоможе охарактеризувати особливості індивідуального стилю артистів, їх підходи до композиторської й виконавської інтерпретації, обрані музичні рішення для міжвидового художнього перекладу, загальні тенденції розвитку естрадного мистецтва, а й сприятиме збільшенню зацікавленості у суспільстві, популяризації українського контенту.

Попри те, що естрадне мистецтво означеного періоду дедалі частіше стає предметом досліджень музикознавців, музичні інтерпретації поезії класиків естрадними виконавцями майже повністю перебувають поза науковим дискурсом, що й обумовлює актуальність теми дисертації.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано згідно з планами науково-дослідної роботи кафедри музичного мистецтва Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Робота відповідає комплексній дослідницькій темі кафедри «Актуальні проблеми музичного мистецтва: теоретичний, історичний та практичний аспекти» (державний реєстраційний № 0123U105312). Тему дисертації затверджено 26 жовтня 2021 р. (протокол від № 4) на засіданні Вченої ради Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Наукова новизна одержаних результатів визначена тим, що в дослідженні *уперше*: концептуалізовано підходи до музичної інтерпретації поезії українських класиків у творчості естрадних виконавців зазначеного періоду: зокрема, автентичний підхід, що передбачає мінімальні зміни тексту для передачі максимально точного смислового аналога першоджерела; адаптований підхід, який включає значні модифікації тексту поезії або кількох поезій в одній композиції; креативний підхід, що передбачає написання самостійних музичних творів, присвячених поетам та їхній творчості; на основі аналізу музично-літературних проєктів і окремих композицій виявлено автентичний підхід до інтерпретації поетичних текстів – у проєктах «Наш Шевченко» (дуєт «Сестри Тельнюк», 2015 р.); «Улюблені класики» (М. Бурмака, 2021 р.); адаптований підхід визначено у проєктах: «Як співають слова видатних українців» (В. Падалко, 2020 р.); «Ukraine Is» (Р. Сироти/ROXOLANA, 2021 р.); «Твої вірші – мої ноти» (А. Пивоваров, 2021–2024 рр.); виявлено креативний підхід у альбомі «Ти [Романтика]» гурту «МУР», 2024 р.); розкрито різні підходи до інтерпретації поезії класиків у сольних естрадних виконавців (І. Білик, О. Богомолець, М. Бурмака, В. Козловський, В. Падалко, А. Пивоваров, Х. Соловій, Р. Сирота/ROXOLANA, С. Фрейзер) та у гуртів («Гайдамаки», «Зимовий сад», «Кому Вниз», «Плач Єремії», «Фата Моргана», «Пиріг і Батіг»); відзначено роль мистецьких фестивалів («Червона рута», «She.Fest», «Тарас Шевченко єднає народи» та інших) як платформ для продюсування музичних інтерпретацій поезії українських класиків, презентації виконавцями власних підходів до музичного переосмислення поетичної спадщини, шляхом поєднання традицій та інновацій; підкреслено визначальну роль подібних проєктів як у промоції таких інтерпретацій, так і в мотивації до написання нових музичних композицій. *Уточнено* безпосередній вплив музичної

інтерпретації поезій українських класиків на творчість естрадних виконавців, гуртів, авторів; роль вокальних прийомів і технік у музичній інтерпретації поезій українських класиків. *Набули подальшого розвитку* теоретико-методологічні засади синтезу мистецтв, взаємозв'язки та взаємовпливи музики і слова; питання жанрово-стильового різноманіття форм синтезу музики і слова; проблеми міжвидового художнього перекладу.

Теоретичне значення дисертації полягає в розробці методологічного підґрунтя для дослідження музичних інтерпретацій поезії українських класиків естрадними виконавцями кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Практичне значення дисертаційного дослідження полягає у потенційному його використанні при розробці як лекційних курсів, що охоплюють історію української музичної культури ХХ – ХХІ століть, теорію та історію естрадної музики, українську літературу, синтез музики і слова, музичну інтерпретацію, так і під час практичної діяльності естрадних вокалістів і композиторів.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійним науковим дослідженням, у якому охарактеризовано музичні інтерпретації поезій класиків естрадними виконавцями кінця ХХ – початку ХХІ століття. Усі наукові результати, викладені в дисертації, є особистим здобутком авторки. Наукові публікації авторки є одноосібними.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі музичного мистецтва Навчально-наукового інституту перформативних мистецтв Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. *Науковий керівник* – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичного мистецтва Афоніна Олена Сталівна.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, встановлено, що дисертаційна робота Падалко Вікторії Олегівни є результатом самостійних досліджень, не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертація характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення.

Перелік публікацій за темою дисертації. За результатами досліджень опубліковано 11 наукових праць. Серед яких: 3 статті в наукових фахових виданнях затверджених МОН України, 8 публікацій у збірниках матеріалів наукових конференцій.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Падалко В. О. До питання вивчення літератури про музичну інтепретацію поезій українських класиків у творчості естрадних виконавців. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук.

журнал. 2024. № 2. С. 316–320. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2024.308418>

2. Padalko V. Genre-Style Diversity of Interpretations of Ukrainian Classics' Poetry in Musical Art. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*. 2023. № 1. P. 332–336. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2023.277694>

Падалко В.О. Жанрово-стильове різноманіття інтерпретацій поетичних текстів українських класиків у музичному мистецтві. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. 2023. № 1. С. 332–336.

3. Padalko V. Semantics of Taras Shevchenko's Poetry in Musical Interpretations of Modern Performers. *Mystetstvoznavchi zapysky: zb. nauk. pr.* 2023. № 44, P. 136–140. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.44.2023.293935>

Падалко В. О. Семантика поезій Тараса Шевченка в музичних інтерпретаціях сучасних виконавців. *Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр.* 2023. Вип. 44. С. 136–140.

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

4. Падалко В.О. Інтерпретації літературної спадщини українських класиків у балетному мистецтві. *Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 3 червня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. С. 49–52.*

5. Падалко В.О. Музичні інтерпретації поезії Тараса Шевченка «Зацвіла в долині червона калина» у контексті соціально-політичних трансформацій ХХІ ст. *Новітні дослідження культури і мистецтва: пошуки, проблеми, перспективи: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, Київ, 18 травня 2023 р. Київ : НАКККіМ, 2023. С. 87–88.*

6. Падалко В.О. Музично-літературний проєкт Вікторії Падалко «Як співають слова видатних українців». «У пошуку нових сенсів полікультурного світу. Повоєнний діалог культур» : збірник матеріалів II Міжнародної наукової конференції, Київ, 16-17 травня 2024 р. Київ : НАКККіМ, 2024. С. 562–565.

7. Падалко В.О. Музично-поетичне переосмислення літературної спадщини майстрів українського слова у творчості дуету «Сестри Тельнюк». *Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 04-05 листопада 2021 р. Київ : НАКККіМ, 2021. С. 127–128.*

8. Падалко В.О. Поезія Павла Тичини «О панно Інно...» в музичній інтерпретації Артема Пивоварова як продовження традицій українського «вусатого фанку». *Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : збірник матеріалів IX Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 6-7 червня 2024 р. Київ : НАКККіМ, 2024. С. 108–110.*

9. Падалко В.О. Поезія Тараса Шевченка «Думи мої, думи» в сучасному інфопросторі. *Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство* : збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції, Київ, 9 листопада 2023 р. Київ : НАКККиМ, 2023. С. 164–165.

10. Padalko V. Musical Interpretation: Evolution of the Role and the Importance of a Performer. *Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції*, Київ, 10 листопада 2022 р. Київ : НАКККиМ, 2022. С. 200–201.

11. Padalko V. Musical interpretation of Taras Shevchenko's poetry: retrospective and present. *Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції*, Київ, 10 листопада 2021 р. Київ : НАКККиМ, 2021. С. 108–109.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та літератури, додатків. Повний обсяг дисертації становить 220 сторінок, з них 193 сторінки основного тексту. Список використаних джерел та літератури налічує 244 найменування.

Характеристика особистості здобувача. Падалко Вікторія Олегівна народилася 20 квітня 1998 р. у м. Київ. У 2020 році закінчила Національну академію керівних кадрів культури і мистецтв, отримала диплом магістра з відзнакою. Є аспіранткою кафедри музичного мистецтва Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури. Структура та побудова дисертації логічна. Стиль дисертації відповідає вимогам МОН України.

Рецензенти рекомендують: відповідно до п.15 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, *пропонується такий склад разової ради:* -

Голова ради:

Зосім Ольга Леонідівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичного мистецтва Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Рецензенти:

Грищенко Валентина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри, доцент кафедри музичного продакшну та звукорежисури Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Сапожник Ольга Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Офіційні опоненти:

Кдирова Інеш Осербаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва естради КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Кишакевич Світлана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

У результаті попередньої експертизи дисертації Падалко Вікторії Олегівни і повноти публікацій основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації В.О. Падалко на тему «Музична інтерпретація поетичних текстів українських класиків у творчості естрадних виконавців кінця ХХ – початку ХХІ століття».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів дисертація В.О. Падалко відповідає спеціальності 025 Музичне мистецтво і вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

3. Рекомендувати дисертацію В.О. Падалко на тему: «Музична інтерпретація поетичних текстів українських класиків у творчості естрадних виконавців кінця ХХ – початку ХХІ століття» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

4. Рекомендувати вченій раді Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради:

Зосім Ольга Леонідівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичного мистецтва Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Рецензенти:

Грищенко Валентина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри, доцент кафедри музичного продакшну та звукорежисури Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Сапожнік Ольга Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Офіційні опоненти:

Кдирова Інеш Осербаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва естради КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Кишакевич Світлана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Презентація Падалко Вікторії Олегівни на 14 сторінках додається.

Головуюча:

доктор культурології, професор

